

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică

RAPORT

asupra audierilor publice cu genericul "Asigurarea securității rutiere în Republica Moldova în perioada 2020-2023"

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică în conformitate cu Planul de acțiuni, aprobat în martie 2023, în comun cu Comisia juridică, numiri și imunități, în cadrul ședinței din 08 septembrie a audiat rapoartele entităților publice cu competențe aferente domeniului dat.

Pe componența **Realizării actului de justiție în cadrul procesului de asigurare a securității rutiere de către autoritățile de resort**, ședința a fost reprezentată de următoarele instituții:

- Ministerul Afacerilor Interne;
- Procuratura Generală;
- Consiliul Superior al Magistraturii;
- Administrația Națională a Penitenciarelor;
- Inspectoratul Național de Probațiune;
- Centrul Național Anticorupție;
- Oficiul Avocatului Poporului;

Pe componența de **Administrare a infrastructurii, profilaxie și educație în cadrul procesului de asigurare a securității rutiere** de către autoritățile de resort, au raportat următoarele entități:

- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale;
- Agenția Servicii Publice;
- Agenția Națională Transport Auto;
- Întreprinderea de Stat "Administrația de Stat a Drumurilor"
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Educației și Cercetării;
- Reprezentanții autorităților administrației publice locale;
- Reprezentanții Asociațiilor Obștești (Uniunea Conducătorilor Auto, Asociația Patronală Uniunea Școlilor Auto și a Centrelor de Instruire, Automobil Club

din Moldova, Alianța Biciclete Chișinău, Asociația Obștească "Iris", CALM, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, ș.a).

Reducerea numărului accidentelor rutiere și a consecințelor acestora reprezintă o prioritate al autorităților publice centrale și locale.

Obținerea unui spațiu sigur pentru toți participanții la trafic se bazează pe mai mulți piloni: o infrastructură rutieră sigură, o educație rutieră complexă, mijloace de transport mai sigure, un management complex al siguranței rutiere, intervenții post-accident prompte și în final, aplicarea legii, care vine să sancționeze participanții nedisciplinați la trafic.

În cadrul ședinței instituțiile au prezentat informații relevante pentru fiecare domeniu de activitate, reieșind din atribuțiile funcționale a acestora. Rapoartele prezentate au conținut date despre accidentele rutiere, numărul și cauzele, victimele acestora și pedepsele aplicate celor care se fac vinovați. Totodată s-a discutat și despre deficiențele constatate, care sunt atât de ordin legislativ, cât și de ordin structural-organizatoric (infrastructura rutieră subdezvoltată).

În cadrul evenimentului, șeful Inspectoratului General al Poliției, Viorel Cernăuțeanu a prezentat un raport amplu privind accidentele rutiere înregistrate pe teritoriul țării și cele mai dificile probleme constatate în trafic.

Potrivit acestuia, pe parcursul a opt luni ale acestui an, au avut loc 1279 de accidente rutiere în care și-au pierdut viața 122 de persoane, iar peste 1500 s-au ales cu diverse traumatisme. Potrivit datelor statistice, în ultimii trei ani, numărul accidentelor a crescut cu 1,3%. De cele mai multe ori, accidentele rutiere sunt cauzate de viteza excesivă, neacordarea priorității pietonilor și altor vehicule, precum și condusul în stare de ebrietate. De menționat că, de la începutul anului, au fost înregistrate 153 de accidente cu implicarea angajaților poliției, iar 63 de angajați erau în afara orelor de serviciu.

Datele statistice mai arată că, pe parcursul a opt luni ale acestui an, 207 accidente s-au produs din cauza conducătorilor auto aflați în stare de ebrietate, cifra fiind mai mică cu șapte procente comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut. Totodată, până la începutul lunii august, oamenii legii au intervenit în 4267 de situații în care șoferii erau sub influența băuturilor alcoolice. În context, Inspectoratul Național de Probațiune a prezentat informații despre programul „Drink&Drive”, care presupune un șir de acțiuni de redobândire a permisului de conducere, în cazul în care acesta a fost retras din cauza că șoferii au fost depistați în stare de ebrietate. Până în prezent, 1407 persoane au participat la acest program.

Prioritatea pe segmentul siguranței în trafic este reducerea riscurilor pentru participanții la trafic, în special pentru cei vulnerabili, precum sunt pietonii, prin disciplinarea și sancționarea atât a șoferilor, care se urcă la volan în stare de ebrietate alcoolică sau/și narcotic, precum și a persoanelor care nu respectă regulile circulației rutiere. Astfel, de la începutul anului, IGP a lansat o operațiune largă de identificare și descurajare a încălcărilor în trafic, intensificând patrularea zonelor cu risc sporit de accidente și plasând inspectori de patrulare la cele mai periculoase zone.

Un alt aspect discutat de către participanți a fost necesitatea unei educații rutiere mai bune, atât la nivel de instituții de învățământ, cât și promovarea unor campanii de educație rutieră periodică, pentru toate categoriile participanților la trafic. În acest context, participanții din cadrul societății civile au amintit despre faptul că instituțiile de învățământ din Republica Moldova dispun de materiale interactive educaționale privind siguranța rutieră, elaborate cu suportul partenerilor de dezvoltare și au reiterat solicitarea de a desfășura ore obligatorii de educație rutieră.

Reprezentanții instituțiilor de profil prezente la audieri au reliefat un șir de probleme atât pe componenta legislative, cât și pe componenta de administrare a infrastructurii, profilaxie și educație în cadrul procesului de asigurare a securității rutiere.

Reprezentanții ONG-urilor de specialitate au menționat că printre principalele cauze de accidentare a pietonilor este infrastructura rutieră subdezvoltată, care permite conducătorilor auto să depășească limita de viteză, să fie prioritari față de ceilalți participanți la trafic, să nu observe pietonii, dar și vizibilitatea proastă pe timp de noapte a pietonilor din cauza iluminatului insuficient. De altfel, un alt aspect menționat, a fost necesitatea obligării participanților vulnerabili la trafic de a purta elemente reflectorizante.

Astfel s-a constatat necesitatea abordării multiaspectuale a problematicii date de către autoritățile centrale care presupune:

- Modificarea/ajustarea cadrului normativ, inclusiv sporirea sancțiunilor pentru încălcările în trafic;
- Instruirea personalului în domeniul transportului rutier;
- Revizuirea/înnoirea instrumentariului utilizat, în ceea ce vizează partea tehnică;
- Dezvoltarea infrastructurii rutiere calitative (întreținerea, reparația, reabilitarea, dezvoltarea, modernizarea și administrarea drumurilor publice

naționale, precum și alte elemente de infrastructură rutieră pentru protejarea participanților vulnerabili la trafic).

Potrivit Agenției de Servicii Publice, în fiecare an numărul de autoturisme înregistrate în oraș este în creștere, în medie cu 3,5%; conform tendințelor din ultimii 3 ani, în 2025 ar putea să fie înregistrate peste 360 de mii de unități de transport. Numărul de unități de transport este prea mare pentru infrastructura orașului, care a fost prevăzută pentru o capacitate de 90 de mii de mașini;

- Identificarea noilor mecanisme de îmbunătățire continuă a calității pregătirii profesionale a conducătorilor auto (ajustarea curriculei, pregătirea continuă a instructorilor auto, etc);
- Reanimarea sistemului de supraveghere video a traficului rutier;
- Ajustarea normelor privind examinarea medicală a conducătorilor de vehicule și a candidaților pentru obținerea dreptului de a conduce vehicule;
- Asigurarea securității rutiere pe segmentul transnistrean;
- Rolul și implicațiile APL-urilor în gestionarea siguranței rutiere;

Scopul audierii a constat în documentarea cu principalele cauze ale comiterii accidentelor rutiere, cât și în identificarea soluțiilor și măsurilor de prevenire și combatere a accidentelor rutiere cu implicarea pietonilor și responsabilizarea participanților pentru optimizarea traficului și prevenirea accidentelor.

În contextul celor discutate, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a recomandat autorităților cu atribuții în domeniul siguranței rutiere înaintarea, în termeni cât mai restrânși, a propunerilor de revizuire a cadrului normativ.

Lilian CARP
Președintele Comisiei

Executor: Oxana Andrieș
Tel. 0 22820 517; 0 788 24 711